

KOULUTUKSEEN OSALLISTUMISEN SEURANTA, POISSAOLOJEN JA OPINTOJEN KESKEYTYMISEN EHKÄISEMINEN

1.1 Opintojen etenemisen seuranta

Jokaiselle opiskelijalle laaditaan hänen yksilöllisten lähtökohtiensa pohjalta henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), jota päivitetään koko opiskelun ajan. Tutoropettaja seuraa henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmaa ja opintojen edistymistä jaksoittain.

Jokaisella koulutusallalla kokoonnutaan säännöllisesti seuraamaan ryhmäkohtaisesti opintojen edistymistä sekä opiskelijoiden pedagogisen tuen tarpeita. Nämä jaksopalaverit ovat sekä ennaltaehkäisevä, että varhaisen puuttumisen työväline. Jaksopalaveriin voi osallistua tutoropettaja, opinto-ohjaaja, koulutuspäällikkö / lukion johtaja, erityisopettaja, tutkintovastaava ja koulutussihteeri alan tarpeiden ja käytäntöjen mukaisesti. Jaksopalaverissa käsitellään jokaisen ryhmän asioita erikseen tutoropettajan johdolla. Keskustelussa käydään läpi vain ne opiskelijat, joiden opintojen etenemisestä on huoli. Tutoropettaja valmistautuu jaksopalaveriin käymällä läpi opiskelijoiden opintosuoritukset sekä muut oppimisen tukeen liittyvät asiat, kuten poissaolot, SK-merkinnät ja HOKSit.

Tutoropettaja voi keskustella opiskelijan asiasta niiden asiantuntijoiden kanssa, joiden työtehtäviin opiskelijan oppimisen ja opiskelun tuen suunnittelu tai antaminen liittyy. Keskustelu rajautuu tietoihin, jotka ovat tarpeellisia opetuksen tai oppimisen tuen suunnittelussa ja käytännön toteuttamisessa. Keskustelun tarkoituksena on varmistaa, että opiskelija saa oikea-aikaista ja riittävää tukea. Opettaja voi työnsä tueksi tarvita esimerkiksi erityisopettajan tai opiskeluhoollon antamaa konsultaatiota.

1.2 Osallistuminen opetukseen ja poissaolotilanteet

Opiskelijan tulee osallistua henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaisesti opetukseen sekä näyttöihin ja muuhun osaamisen osoittamiseen, jollei hänen poissaolollaan ole perusteltua syytä. Opiskelijan on ilmoitettava poissaolostaan tutoropettajalle sekä työpaikalla tapahtuvan oppimisen aikana työpaikkaohjaajalle ensimmäisenä poissaolopäivänä.

Opettajat seuraavat poissaoloja ja kirjaavat ne Wilmaan. Toistuvat poissaolot ovat usein merkki opiskeluun kiinnittymättömyydestä. Asia otetaan puheeksi opiskelijan kanssa mahdollisimman nopeasti, mikä ehkäisee ongelmien kasaantumista ja opintojen keskeytymistä. Tutoropettaja voi konsultoida opiskeluhoollon henkilöstöä tuen tarpeen arvioimiseksi ilmaisematta opiskelijan henkilöllisyyttä, ellei siihen ole opiskelijan lupaa. Yhteydenotto opiskeluhoollon palveluihin tehdään tarvittaessa ensisijaisesti yhdessä opiskelijan kanssa. Poissaoloja seurataan ja opiskelijoiden tuen tarvetta arvioidaan säännöllisesti ryhmittäin pedagogisissa jaksopalaverissa.

Jos opiskelija on poissa ilmoittamatta, tutoropettaja toimii seuraavasti:

1. *Opiskelijaan otetaan yhteyttä puhelimitse, Wilman kautta tai sähköpostitse.* Opiskelijalta pyydetään aina poissaoloselvitys, sairaustapauksissa lääkärin todistus yli kolmen päivän poissaoloista. Selvittämättömistä poissaoloista otetaan aina yhteyttä alaikäisen opiskelijan huoltajaan ja pyydetään selvittämään poissaolon syy. Mikäli poissaolon syy viittaa opiskeluhoollon tarpeeseen, on tutoropettajan otettava viipymättä yhteyttä

opiskeluhuollon henkilöstöön yhdessä opiskelijan kanssa tai hänen luvallaan. Ellei se ole mahdollista, voi opettaja konsultoida opiskeluhoitoa ilmaisematta opiskelijan henkilöllisyyttä. Jos opiskelijan suostumusta ei ole mahdollista saada, tai jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, opiskelijalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä.

Mikäli selvittämättömät poissaolot jatkuvat yli 35 tuntia tai opiskelijan opintoihin osallistuminen on epäsäännöllistä, kutsutaan opiskelija ja alaikäisen opiskelijan huoltaja pedagogiseen keskusteluun tilanteen selvittämiseksi, tuen tarpeen arvioimiseksi ja HOKSin päivittämiseksi. Tarvittaessa keskusteluun kutsutaan opintojen tukemiseen osallistuvia henkilöitä esim. opinto-ohjaaja, ammatinohjaaja ja/tai erityisopettaja. Tutoropettaja kirjaa keskustelun opiskelijan HOKSiin (pvm., osallistujat, keskustelunaihe ja sovitut asiat).

Mikäli selvittämättömät poissaolot jatkuvat yhä keskustelun jälkeen (yli 70 tuntia tai opiskelu on epäsäännöllistä) ja/tai keskustelussa sovitut asiat eivät toteudu, ehdotetaan opiskelijalle monialaisen asiantuntijaryhmän (OMAR) koolle kutsumista opiskeluhoitojen tuen tarpeen selvittämiseksi ja palveluiden järjestämiseksi. Poissaolon jatkuttua yli kaksi viikkoa, tutoropettaja pyytää toimistosihteerä tekemään tarvittavat ilmoitukset Kelalle.

Jos selvittämättömät poissaolot yhä jatkuvat (yli 100 tuntia), tutoropettaja ottaa yhteyttä koulutuspäällikköön / lukion johtajaan, joka kutsuu opiskelijan ja alaikäisen opiskelijan huoltajan kuulemistilaisuuteen, jonka perusteella opiskelijalle voidaan antaa kirjallinen varoitus ja/tai evätä opetukseen osallistuminen enintään kolmeksi päiväksi. Kirjallisen varoituksen antamisesta päättää koulutuspäällikkö / lukion johtaja. Huoltajalle annetaan tieto kurinpitorangaistuksesta.

Jos poissaolot jatkuvat edelleen, koulutuspäällikkö / lukion johtaja kutsuu opiskelijan ja alaikäisen opiskelijan huoltajan uudelleen kuulemistilaisuuteen, jonka perusteella koulutuspäällikkö / lukion johtaja voi esittää määräaikaista erottamista. Korkeintaan kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta päättää apulaisrehtori. Yli kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta päättää SORA-toimielin.

2. Ellei opiskelijaan saada yhteyttä ja selvittämättömät poissaolot jatkuvat yli 35 tuntia, tutoropettaja ottaa yhteyttä

- a) *alaikäisen opiskelijan* huoltajaan sekä opinto-ohjaajaan ja kuraattoriin tai psykologiin, jotka arvioivat ohjauksen ja opiskelijahuollon tarvetta yhdessä tutoropettajan kanssa. Opiskelijalle ja huoltajalle annetaan tieto yhteydenotosta kuraattoriin/psykologiin. Opinto-ohjaaja tarjoaa opiskelijalle ohjausaikaa jatkosuunnitelman laatimiseksi. Mikäli huoltajakaan ei reagoi yhteydenottoihin, tutoropettaja konsultoi kuraattoria mahdollisen lastensuojelun tarpeen arvioimiseksi.
- b) *täysi-ikäisen opiskelijan* osalta opinto-ohjaajaan ja kuraattoriin tai psykologiin, jotka arvioivat ohjauksen ja opiskeluhoitojen tarvetta yhdessä tutoropettajan kanssa. Opiskelijalle annetaan tieto yhteydenotosta kuraattoriin/psykologiin. Opinto-ohjaaja tarjoaa opiskelijalle ohjausaikaa jatkosuunnitelman laatimiseksi.

3. Ellei opiskelija saavu jatkamaan opintojaan tai opinto-ohjaajan tarjoamalle ajalle eikä ota vastaan tarjottuja opiskeluhoitojen palveluja, tutoropettaja pyytää toimistosihteerä lähettämään varoituksen eronneeksi katsomisesta –kirjeen. Opiskelijaa pyydetään ottamaan yhteyttä tutoropettajaan tai koulutuspäällikköön / lukion johtajaan kahden viikon kuluessa. Tutoropettaja pyytää toimistosihteerä tekemään myös tarvittavat ilmoitukset Kelalle sekä ilmoittamaan etsivälle nuorisotyölle, mikäli alle 29-vuotias opiskelija on antanut opiskelijatietolomakkeessa siihen luvan.

4. Jos opiskelija ei ota yhteyttä määräaikaan mennessä eikä palaa jatkamaan opintojaan, tutoropettaja tulostaa Primuksesta selvityksen tehdyistä toimenpiteistä ja tekee koulutuspäällikölle / lukion johtajalle esityksen eronneeksi katsomisesta. Koulutuspäällikkö / lukion johtaja päättää opiskelijan eronneeksi katsomisesta. Oppilaitos on velvollinen ilmoittamaan opiskelijan kotikunnan etsivälle nuorisotyölle jokaisesta alle 29-vuotiaasta oppilaitoksesta eroavasta opiskelijasta. Ilmoitus voidaan jättää tekemättä, jos arvioidaan, ettei nuori tarvitse etsivän nuorisotyön palveluita, esim. työllistyessään tai siirtyessään toiseen oppilaitokseen.

1.3 Opintojen päätoimisuus ja Kelalle ilmoittaminen

Ammatilliset opinnot ovat päätoimisia, kun niiden laajuus on keskimäärin vähintään 4,5 osaamispistettä opiskelukuukautta kohti (tai 25 viikkotuntia). Lukio-opinnot katsotaan päätoimisiksi, kun lukukaudessa opiskelija suorittaa vähintään 10 kurssia tai osallistuu vähintään kahden eri aineen ylioppilaskokeeseen. Ellei opiskelija opiskele päätoimisesti, tutoropettaja pyytää toimistosihteerä ilmoittamaan siitä Kelalle. Kelalle on ilmoitettava aina, kun opinnot keskeytyvät yhtäjaksoisesti yli kahdeksi viikoksi. Oppilaitoksen Kelalle tekemän ilmoituksen jälkeen Kela lähettää opiskelijalle asiasta selvityspyyntökirjeen.

1.4 Opintojen keskeyttäminen ja oppilaitoksesta eroaminen

Savon ammattiopistossa ja Varkauden lukiossa on toimintamallit, joilla puututaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa poissaoloihin tai muihin huolenaiheisiin keskeyttämisen ehkäisemiseksi. Oppilaitos tarjoaa tarvittaessa joustavia mahdollisuuksia kokeilla toista koulutusala, jos opiskelija kokee alansa vääräksi. Siirtyminen kokonaan alalta toiselle on mahdollista vuosisuunnitelmien ja vapaiden opiskelupaikkojen puitteissa, kuitenkin siten, että opiskelijan on täytettävä ko. alan opiskelijavalinnan edellytykset. Toisinaan pystytään hyödyntämään myös valmentavia koulutuksia niiden opiskelijoiden apuna, jotka pohtivat alanvaihtoa, tai joiden elämäntilanne vaatii kuntoutusta.

Kaikki keskeyttämässä tai eroamassa olevat opiskelijat ohjataan aina opinto-ohjaajan tai kuraattorin vastaanotolle. Keskustelu kuraattorin kanssa pohjautuu opiskelijan suostumukseen. Opiskelijan tulee tehdä aina väliaikaisen keskeyttämisen perusteista riittävä selvitys opinto-ohjaajalle tai kuraattorille. Koulutuspäällikkö / lukion johtaja tekee päätöksen opintojen väliaikaisesta keskeyttämisestä ja myöntää opiskelijalle eron oppilaitoksesta. Kaikissa allekirjoitettaviksi tulevista keskeytys- ja erohakemuksissa tulee olla tutoropettajan sekä opinto-ohjaajan tai kuraattorin puolto sekä keskeyttämisen tai eroamisen syy. Alle 29-vuotiaiden oppilaitoksesta eroavien opiskelijoiden osalta oppilaitos on velvollinen tekemään ilmoituksen opiskelijan kotikunnan etsivälle nuorisotyölle.

1.5 Yhteistyö etsivän nuorisotyön kanssa

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin ja auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut. Oppilaitoksen ja etsivän nuorisotyön välisellä yhteistyöllä pyritään ehkäisemään nuorten syrjäytymistä sekä saattamaan opiskelija tuen piiriin opintojen uhatessa keskeytyä tai opintojen keskeytyessä. Opiskelijalle ja hänen huoltajilleen ilmoitetaan nuorisolain mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta opiskelupaikan vastaanottokirjeen yhteydessä. Opintojen aloitusvaiheessa opiskelijoilta kysytään opiskelijatietolomakkeessa lupaa ottaa yhteyttä etsivään nuorisotyöhön jo opintojen keskeytymisen uhatessa.

Nuorisolain mukaan koulutuksen järjestäjän on luovutettava ammatillisen koulutuksen keskeyttäneen, alle 29-vuotiaan nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot nuoren kotikunnalle etsivää nuorisotyötä varten. Tiedot voi jättää luovuttamatta, jos koulutuksen järjestäjä arvioi käytettävissään olevien tietojen pohjalta sekä nuoren tilanne ja tuen tarve kokonaisuudessaan huomioon otettuna, ettei nuori ole etsivässä nuoriso työssä tarkoitettujen palvelujen ja tuen tarpeessa.

Kun alle 29-vuotias nuori eroaa oppilaitoksesta tai hänet katsotaan eronneeksi, tutoropettaja tai opinto-ohjaaja kirjaa opiskelijan keskeytys- ja erolomakkeeseen arvion, onko ilmoittaminen tarpeen, jonka jälkeen koulutuspäällikkö / lukion johtaja allekirjoittaessaan lomakkeen päättää ilmoittamisesta. Opiskelijan keskeyttäminen ja eroaminen -lomakkeeseen merkitään päivämäärä, jolloin eronneen opiskelijan yhteystiedot on ilmoitettu kotikunnan etsivälle nuorisotyölle. Ellei ilmoitusta ole tehty ennen koulutuspäällikön / lukion johtajan päätöstä, toimistosihteeri ilmoittaa opiskelijan yhteystiedot kotikuntaan sähköpostitse. Tarkempia tietoja opiskelijan tilanteesta ilmoitetaan vain opiskelijan nimenomaisella luvalla.